

Hailuodon pohjavesialueiden luokitus- ja rajausmuutokset

Laki vesien- ja merenhoidon järjestämisestä (1299/2004) edellyttää, että Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus luokittelee ja rajaa pohjavesialueet vedenhankintakäyttöön soveltuvuuden ja suojelutarpeen perusteella luokkiin 1, 2, 1E, 2E tai E. Luokitus perustuu vuonna 2015 voimaan tulleeseen lainsäädännön muutokseen (1263/2014, luku 2a). Uuden lainsäädännön myötä kaikkia aikaisemmin luokiteltuja pohjavesialueita tarkastellaan niiden suojelutarpeen ja vedenhankinnan käyttöön soveltuvuuden kannalta kuin ne määriteltäisiin ensimmäisen kerran.

1-luokkaan kuuluvat alueet ovat vedenhankintaa varten tärkeitä pohjavesialueita, joiden vettä käytetään tai jota on tarkoitus käyttää yhdyskunnan vedenhankintaan taikka talousvetenä enemmän kuin keskimäärin 10 m³/vrk tai yli viidenkymmenen ihmisen tarpeisiin. 2-luokkaan luokitellaan vedenhankintakäyttöön soveltuvat pohjavesialueet, jotka pohjaveden antoisuuden ja muiden ominaisuuksiensa perusteella soveltuvat 1-luokan mukaiseen käyttöön. Lisäksi E-luokkaan luokitellaan pohjavesialueet, joiden pohjavedestä jokin pintavesi- tai maaekosysteemi on suoraan riippuvainen (1E, 2 E tai E). Aikaisemmin käytössä ollut luokka III poistuu käytöstä ja siihen kuuluvat alueet joko luokitellaan uudelleen luokkiin 1, 1E, 2, 2E tai E tai poistetaan pohjavesialuerekisteristä (POVET). Aiemmin poistetut pohjavesialueet (luokka IV) tarkastellaan uudelleen edellä mainitulla tavalla. Pohjavesialueluokat ilmaistaan jatkossa arabialaisin numeroin, jotta uusien säännösten perusteella luokitellut alueet voidaan erottaa aikaisemmin luokitelluista alueista.

Hailuodon pohjavesialueet

Hailuodon kunnassa on neljä luokiteltua pohjavesialuetta, joista Ojakylä ja Marjaniemi kuuluvat vedenhankintaa varten tärkeisiin pohjavesialueisiin (luokka I). Luokkaan II kuuluva vedenhankintaan soveltuva pohjavesialue on Huikunkangas ja Harju on luokiteltu muuksi pohjavesialueeksi (luokka III). Kaisto-Isokangas on poistettu jo aiemmin pohjavesialueluokituksesta.

Hailuodon pohjavesialueiden hydrogeologinen kuvaus ja vedenotto

Pohjavesialueet kuuluvat samaan laajaan glasifluviaalikerrostumaan ja sen lievealueisiin. Alue on ollut rantavoimien ja tuulen voimakkaan vaikutuksen alainen. Vallitsevana maa-aineksena on hienohiekka. Soraa tavataan vain Marjaniemen ympäristössä kapeana vyöhykkeenä, Hyypänmäen pintaosassa ja Isokankaan keskiosassa. Marjaniemen ja Ojakylän pohjavesialueiden pohjaveden

hyödyntämistä vaikeuttavat maaperän hienorakeisuus sekä paikoin veden korkeahkot rautapitoisuudet.

Hailuodon luokkiin I ja II kuuluvilla pohjavesialueilla on arvioitu laskennallisesti muodostuvan pohjavettä noin 8 500 m³/d, josta suurin osa muodostuu Marjaniemen ja Ojakylän pohjavesialueilla. Hailuodossa on käytössä ollut ainoastaan Ojakylän ottamo, josta vettä on otettu keskimäärin 210 m³/d. Kesäaikana vedenottomäärä on ollut noin 400 m³/d. Marjaniemen alueella ollut vedenottamo on jouduttu poistamaan käytöstä muusta maankäytöstä johtuneen pohjaveden pilaantumisen vuoksi.

Hailuodon pohjavesialueiden uudelleen luokitus- ja rajausmuutokset

Hailuodon pohjavesialueille ei tehdä rajausmuutoksia eivätkä pohjavesialueet saa lisämerkintää E, koska pohjavesialueilla ei ole pohjavedestä suoraan riippuvaisia maa- tai pintavesiekosysteemejä. Ojakylän (11072001) ja Marjaniemen (11072002) pohjavesialueet luokitellaan uuden luokitusmenetelmän mukaisesti 1-luokkaan eli vedenhankintaa varten tärkeäksi pohjavesialueeksi. Huikunkangas (11072005) luokitellaan 2-luokkaan eli vedenhankintakäyttöön soveltuvaksi pohjavesialueeksi. Harju-niminen pohjavesialue (11072003) ei sovellu vedenhankintaan maa-aineksen hienorakeisuuden vuoksi ja sen vuoksi alue tullaan poistamaan pohjavesiluokituksesta. Kaisto-Isokangas –aluetta ei palauteta pohjavesialueeksi.

Lisätiedot

Lisätietoja antavat ylitarkastaja Heikki Kovalainen (puh. 0295 038 356) ja geologi Helena Vikstedt (puh. 050 351 3152).

Oulussa 12. lokakuuta 2017

Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus